

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

Cap. I. Contradictiones duodecim Illyrici detegit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

CAPVT PRIMVM.

Complectitur contradictiones Illyrici.

GITVR NOSTER ILLYRICVS (VT ORDIAMUR ab eo quod primo loco propositū est) pro sua grauitate & constantia in asserendis sententiis, non tam quid sit in re considerare solet, quàm quid proposito suo maximè deseruat. Itaque si affirmare aliquid, causę quam defendit vtile est, confidenter affirmat; si rursus illud ipsum negare, rei suę conducere putat, audacter negat; parum omnino laborans, cohæréantne scripta sua inter se, an secum ipsa pugnent, & vtrum vnum alteri opem ferat, an potius, tanquam in bello sociali, vnum euertatur ab altero.

I. In libro quem nuper edidit de translatione Imperij, passim figmentum, & fabulas appellat, quod vulgò creditur, Imperium Romanum translaturum à Græcis ad Germanos Summi Pontificis auctoritate. Atque vt aliquem certum locum nosemus, titulus secundę partis primi capituli hic est: *Quod non sit facta per Papas Imperij translatio à Græcis ad Germanos.*

Sed nimirum cūm hæc scriberet, oblitus erat quid paulò antè scripsisset. Nam in libro contra Primatum Papæ penè extremo notas Antichristi explicans, quinto loco hanc ponit de translatione Imperij, & quidem his verbis: *Antichristus apparebit cum Romani regni defectio fiet, & reddet Romanis libertatem, sub suo tamen nomine: hoc accidit ante annos DCC. cum Romanum Imperium ruebatur, & à Papa non tamquam Cesare dictatore, consule, aut senatore, sed à Papa Romano nonnihil instauratum est: tunc enim Papa suam potentiam & impietatem propagauit. Sic Apocal. 13. laesa bestia ab alia simili agni bestia honoratur.]* Nec solùm in eo libro, sed etiam in Centuriis idem affirmat Illyricus. Sic enim scribit Cent. 3. cap. 10. col. 751. *Atque ita Imperium Romanum ad Carolum, & Francos (Leo III.) transtulit, & tamen sibi seruauit ius Franci imperandi. atq; hinc factum est deinceps.*

Et qui Imperij sceptrum acciperent, à Pontifice inaugurarentur; estq; hæc translatio præcipuum ex miraculis Antichristi, Apoc. 13. & 17.] Quid hinc Illyrice eliges? si transtulit Romanus Pontifex Imperium in Francos, totus liber tuus de translatione Imperij corrui: si non transtulit, corruunt partes non exiguæ tum ex libro tuo contra Primatum, tum ex Hilbertorum tuarum Centuriis. Imo verò, siue transtulit Papa Romanus Imperium in Francos, siue non transtulit, corrui liber tuus de translatione Imperij. Siquidem Papam esse Antichristum, ex verbo Dei efficacissima ducta ratione demonstrasse te putas in locis paulo antè citatis, quia videlicet Papam Imperium Occidentale instaurauit, curauit vt tu quidem interpretaris) plagam bestię, quod est miraculum, & noua præcipua Antichristi, Apoc. 13. & 17. Igitur in libro de translatione Imperij dum contendis tam acriter, non esse Papam auctorem Occidentalis Imperij; quid aliud contendis, quam id efficere, vt credamus falsam esse tuam illam demonstrationem qua ex verbo Dei probare volebas, Papam esse Antichristum? & tamen in hoc ipso libro, tertio quoque verbo reperis Papam esse Antichristum, in quo tu ipse tuam præcipuam demonstrationem labefactas, qua effici credebas, Papam esse Antichristum. Sed pergamus ad cætera.

II In hoc ipso libro de translatione Imperij in epistola dedicatoria affirmat Illyricus ius in Imperium Romanum Germanos adeptos esse ante annos M. D. cum videlicet Arminio duce duas Aquilas Romanis eripuerunt; atque in huius regni bicipitem Aquilam Germanos Imperatores in insignibus suis præferre. *Huc, inquit, referre possis, quod & mox post Iulium, sub Augusto Germani duas Aquilas Romanis in hissumo bello abstulerunt.*] Et infra: *Quandounque igitur videtur Romanus sacrificus, aliiq; Imperij amuli, cognoscere Germanorum monarchia originem, ac ius, intueantur modo, ac contemplantur eius gloriosa insignia bicipitem Aquilam ostentantia; & mox ea illos de origine iureq; suo abunde edocent, ac vel inuitos conuincet.*] Hæc ille. Sed hæc somnia, que nos infra cap. 6. refutabimus, refellit etiam ipse idem Illyricus cum ita loquitur Centur. 9. cap. 16. col. 621. *Aquila Romana in duobus capitibus statim in initio huius sæculi (quod est ab anno DCCC ad DCCCC.) diuisa est. Nam Carolus Magnus à Leone Pontifice*

istice cum consensu Senatus & Populi Romani Imperator
Occidentis solenni ritu inauguratur anno Domini DCCC. I.]
Quomodo, quæso, ista cohærent, vt ante annos M. D. cœpe-
rit Aquila biceps, & ius, atque origo Imperij Germanici; &
tamen Aquila Romana anno DCCC. I. id est, ante annos
DCC. diuisa primùm fuerit, cùm Carolus Magnus à Leone
Pontifice Imperator Occidentis primus inauguratus est?

III. Rursum in libro de translatione Imperij, cap. 1. pag. 9.
Ander (inquit Illyricus) Gelasius Papa ad Anastasium Impe-
ratorem scribens, 15. q. 6. can. Alius, affirmare Zachariam Pa-
pam deposuisse Hildericum Regem Francorum, & transtu-
llisse regnum in Pipinum Caroli patrem.] Et infra: Tale mē-
daciū ausus est Papa confingere, & Gratianus suæ rapsodiæ
Decretorum inferere.] Hæc ibi. At in Historia longè aliter.
Sic enim scribit Cent. 8. cap. 10. colum. 706. Pipino Zacharias
Papa regnum Francorum dedit, idque ei tutum præstitit de-
posito, & in monachū consecrato Carolomanno fratre eius,
& Hilderico Rege priore.] Poteratne clariùs secum pugna-
re, & vno in loco destruere quod in alio affirmauit?

IV. In libro eodem de translatione Imperij, cap. 1. pag. 12.
affirmat Illyricus Summos Pontifices quondam seruos &
mancipia fuisse Caroli; nunc è contrario à Summis Pontifi-
cibus adigi Cæsares ad turpissima pedum oscula. Quàm fœ-
da, inquit, est ista vanitas, quòd Papistæ fingunt, illos seruos
& mancipia Caroli Imperium Romanum in Carolum tran-
stulisse, eumque sibi vt vasallum quendam dato feudo obli-
gasse, vt nūc arctissimis iuramentis Cæsares sibi obstringunt,
& etiam ad turpissima pedum oscula adigunt.] Sed audi rur-
sum eiusdem Illyrici verba ex Centur. 8. cap. 10. col. 724. Pipi-
nus, inquit, & Carolus filius eius, in terram prostrati, pedes
eius (Stephani Papæ) osculati sunt, & stapedes eius apprehē-
derunt, & frænum equi illius tenentes, stratoris officia ei præ-
stiterunt.] Quid hîc dices Illyrice? Si Papa mancipium erat
Caroli, quî factum est, vt non Papa Caroli, sed Carolus Papæ
stapedes apprehenderit, & stratoris officium ei præstiterit? Et
si nunc primùm cœpit Papa Principes adigere ad oscula pe-
dum, quo pacto ante annos propè DCCC. Pipinus & Caro-
lus humi strati, Pontificis pedes, nullo cogente, nisi Dei metu
& reuerentia, Christi Vicario debita, osculabantur?

V. Ea-

V. Eadem pag. 12. in libro de translatione Imperij in scribit Illyricus: Testantur quoq; omnes Historici, etiam qui Papis sunt addictissimi, Leonem Papam mox ut electus fuit in Papam, misisse ad Carolum Magnū legationem via cum clauibus sancti Petri, quod est Papale insigne, & vexillum vobis Romæ cum Aquilis, petiisseque iuxta Synodum Adriam confirmationem sui, & ut aliquis mitteretur qui Romanos Carolo denud iuramento adstringeret; quod fuit extrema subiectionis indicium.] Hæc ibi. In Centuriis cōtrarium legimus, nimirum petiisse Leonem ut aliqui à Carolo mitterentur qui Romanos non Carolo, sed ipsi Papæ iuramento adstringerent: sic enim legimus Cent. 8. cap. 10. col. 750. Legatus ergo in scio senatu cum muneribus ad Carolum mittit, etque ad cras claves, insigne Pontificiæ dignitatis, & vexillum vobis Romæ, seu Aquilam signum Imperij Romani offert, sequitur urbem Romam eius fidei commēdat, ac postulat ut suos Romanam ableget, qui populum Romanum ad suam fidem acque subiectionem Sacramento firmarent: iuxta annales Francorum.] Quæ verba alij (hoc est, Illyricus idem in alio loco) intelligunt, quod iusserit Romanos Francis fidem iurare, sed id non tam facilè esset impetratum. Quare verisimilius est, quod petierit Romanos eò adigi, ut Pontifici iuramentum præstarent. Quare Engelbertus, vel Agilbertus, Abbas sancti Richarij, iussu Caroli compulit Romanum populum subiectionem iurare Pontifici.

VI. Pag. 22. Italiam ab Odoacre occupatam affirmat Leone Bessicano Imperatore. At Cent. 5. cap. 16. col. 152. scribit id accidisse sub Zenone, qui post Leonem iuniorum Leoni seniori, id est, Bessicano successit.

VII. Pag. 26. & sequentibus, Theodoricum Ostrogorum Imperatorem Romanorum & Augustum, ac purpura Cæsarea ornatum fuisse susè docet, ac multis testimoniis confirmat. At Cent. 6. cap. 16. col. 840. disertis verbis dicit, Theodoricum eundem nec nomen nec insignia Imperatorum Romanorum vnquam habuisse.

VIII. Pag. 49. Carolo Magno Imperium Occidentis donatum fuisse scribit ab Irene, antequam idem Carolus à Leone coronaretur. At Cent. 9. cap. 16. col. 621. scribit Græcos Imperium Caroli quodammodo consensisse, quod non potest

sent id mutare quod Leo fecerat Romæ, quando Carolum Imperatorem appellavit.

IX. Neque verò de Electoribus Imperij minor est apud Illyricum quam de ipsa Imperij translatione dissensio. Nam in libro de translatione Imperij, cap. 5. pag. 89. habetur hæc verba: Hic quoque, ut ubique alibi, Pontificiorum parasitarum mendacia grassantur. dicunt enim quòd imperante Othone III. Gregorius V. Germanus malè à Romanis tractatus, suamque sede pulsus, decretum tulerit, quòd septem Germani Principes, loco Romani Populi Senatusque, Imperatores in perpetuam posteritatem eligere deberent. quod eorum figmentum mox evidenter, Deo dante, redarguemus.] At in historia Ecclesiastica; Cent. 10. cap. 10. col. 546. habentur hæc alia eiusdem Illyrici verba, quæ pugnent nec ne cum præcedentibus, vel ipse Illyricus iudex esto: Gregorius undecimo sui exilij mense, pristinae dignitati per Imperatorem restitutus, suam patriam insigni aliqua dignitate ornaturus, sanxit, ut penes solos Germanos eligendi Regem esset ius ac potestas, qui post diademata Romano Pontifice acceptum, Imperator & Augustus appellaretur. Suntque Electores constituti, Moguntinus, Treuirnsis, & Coloniensis Archiepiscopi, Marchio Brandenburgensis, Comes Palatinus Rheni, Saxonie Dux, & Rex Bohemie, qui paribus suffragiis Electorum existentibus, litem inter eos dirimat.] Ne autem liber de translatione Imperij solum cum aliis eiusdem Illyrici libris, & non etiam ipse secum pugnare videatur, annotemus adhuc unam vel alteram contradictionem.

X. In ipso igitur libro de translatione Imperij cap. 1. pag. 5. sic Illyricus loquitur: *Dei solius est iste titulus: Mea sunt omnia; ego do ea cui volo; ego transfero regna, ac monarchias de gente in gentem pro meo arbitrio. Horrenda ergo blasphemia est, quòd Antichristus, sicut in aliis omnibus se Deo exæquavit, imò & supra eum extulit, ita in hoc quoque gloriatur: suum esse transferre Imperia ac Regna ad quemcunque velit; seque translulisse Imperium à Grecis ad Francos, & porro à Francos ad Germanos.*] Hæc ibi. At infra cap. 2. pag. 21. non vult solius Dei esse transferre imperia, sed etiam hominum. Si quidem docet non semel translatum fuisse Imperium à Grecis ad Germanos: *Romani, inquit, aut potius Constantino-*

stantinopolitani Imperatores sapius ius Occidentalis Imperij Germanis tradiderunt.] Et mox pag. 22. Prima igitur, inquit, translatio facta est sub Leone Bessicano, Constantinopolitano Imperatore, circa annum CCCC. LX. in Othacrem aut Odoacrem.] Et infra ponit secundam translationem factam à Zenone Imperatore in Theodoricum; tertiam ab Anastasio in Clodouem; & quartam ab Irene in Carolum. Sed horrenda blasphemia est, quòd Papa asserat, se trãstulisse Imperium in Germanos, quia transferre imperia soli Deo conuenit; quomodo non est horrenda blasphemia, quòd Illyricus asserit, à Leone Bessicano, vel eius militibus, translatum Imperium in Odoacrem, à Zenone in Theodoricum, ab Anastasio in Clodouem, ab Irene in Carolum?

XI. Et si Antichristus est, & Deo se exæquat, vel ipsum extollit, qui audet regna transferre, quod soli Deo est proprium; certè Antichristi fuerunt Leonis milites, nec non Zeno, Anastasius, & Irene Imperatores, qui re ipsa (ut Illyricus dicit) imperium transfulerunt, ac Dei potestatem vsurparunt. Papa verò non modò non est Antichristus, sed etiam Antichristo omnino contrarius, cùm non solum Imperium non transfulerit, nec Deo se æquauerit, sed etiam (ut idem Illyricus scribit pag. 12. se ut seruum ac mancipium Imperatori subiecerit. nonne igitur Illyricus manifestè secum pugnat, cùm passim in hoc suo libro Papam Antichristum vocat, & quidem extollentem se supra ipsum Deum; & tamen in eodem libro tam humilem facit eundem Papam, ut se mancipium & iuratum seruum Imperatoris esse fateatur?

XII. Rursum in eodem libro cap. 1. pag. 12. Ipsa, inquit, Illyricus, vox translationis eos euidentissimè mendacij redarguit, nam si transfulerunt Papa Imperium à Græcis ad Francos, sequitur Græcos esse plane priuatos Imperiali dignitate. Hæc ibi. Sed paulo post pag. 22. & sequentibus numerat Illyricus quatuor translationes factas à Græcis ad Germanos, tamen nihilominus etiam Græcis Imperiali dignitate: quod uide licet nõ totum Imperium, sed altera pars dumtaxat, que Occidentale Imperium dicitur, translatum fuit. Aut igitur ipsa vox translationis Illyricum arguit euidentissimè mendacij, cùm ait pag. 22. translatum Imperium à Græcis in Germanos à militibus, Zenone, Anastasio, & Irene; aut fallam esse scriptam

scripsit pag. 12. nam vtrumque simul nulla ratione defendi potest.

XIII. Sed insignis contradictio, & contumeliosa in Romanum Imperium, habetur ad finem epistolæ dedicatioræ: vbi sic Illyricus de se ipse loquitur, *Testor, inquit, me ab omnibus sectis, erroribusq; à Romano Imperio, & Augustana Confessione damnatis abhorreere.*] hæc enim verba manifestam implicant contradictionem, nisi Romanum Imperium Augustanæ Confessionis patronum, vel sectatorem Illyricus faciat quod certè facere non poterit, nisi cum manifesta ratione pugnare velit: constat enim Confessione Augustanæ solum ex Roman. Imperio adhæsisse ac scripsisse Electorem vñ, Principes sex, & ciuitates liberas duas: eandem verò Confessionem in eodem Augustano conuentu publicè reprobata ac damnata ab ipso Romanorum Imperatore Carolo eius nominis V. ab electoribus quinque, à Principibus Imperij partim Ecclesiasticis, partim secularibus septem supra centum, ac demum à liberis Imperialibus Ciuitatibus nouem, & triginta. tot enim fuisse Catholicos Principes, & Status Imperij, qui in damnationē Confessionis subscripserunt, & subscriptionem sigillis suis munierunt; testis est Iohannes Cochlaeus, qui in eo conueutu præsens interfuit, in actis Lutheri anni M.D.XXX. & M.D.XXXI. Cùm igitur Romanus Imperator cum longè maiore parte Principum, & Statuum Imperialium Augustanam Confessionem damnauerit, meritò ea ab Imperio Romano damnata existimanda est. nam si Imperator, vt caput Imperij, Imperium vniuersum representat; quanto magis & certiùs conuentus Principum & Statuum ferme omnium vnà cum ipso Cæsare Imperium vniuersum representabit? Quocirca meritò Philippus Melanchthon in epist. ad Iohānem Obernburgeium ita scribit: Non delector recordatione Comitiorum Augustanorum, in quibus tristi ac atroci sentētia damnati sumus. Eligat iam Illyricus vtrum voluerit: aut sequitur Imperij Romani sententiam, & mentitur cùm ait, se adhærere confessioni Augustanæ: aut sequitur confessionem Augustanam, & mentitur cùm ait, se abhorreere ab erroribus ab Imperio Romano damnatis. vtrumque certè simul verum esse nullo modo potest.